

3 ÚSPORY A FUNKCIA ÚSPOR

Klasická a neoklasická ekonómia vníma úspory ako výdavky, a preto nemôže dôjsť k poklesu dopytu. Úspory aj spotreba sú podmienené úrokovou mierou. S rastom úrokovej miery rastie ochota vytvárať úspory, naopak, klesá ochota zvyšovať spotrebu.

Z pohľadu J. M. Keynesa sú úspory funkciou disponibilného dôchodku. Môžeme zapísať: $S = S(Y_{Dt})$. S rastúcim bežným disponibilným dôchodkom úspory rastú. Sklon funkcie úspor môže byť konštantný, vtedy sa marginálny sklon k úsporám (MPS) nemení, resp. ak sa mení marginálny sklon k úsporám mení sa aj sklon funkcie úspor.

Úspory môžu byť záporné, rovné nule alebo kladné.

VZOROVÉ RIEŠENIE 3

Zadanie:

Ak poznáme veľkosť disponibilného dôchodku (0, 100, 200, 300, 400 mld. USD) a veľkosť marginálneho sklonu k úsporám ($MPS = 0,2$), môžeme vypočítať veľkosť úspor a znázorniť funkciu úspor.

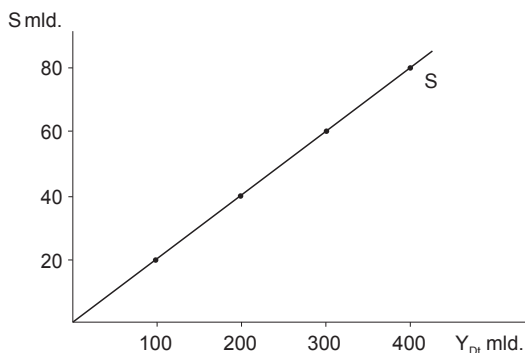
Riešenie:

$$S = MPS \cdot Y_{Dt}$$

$$S = 0,2 \cdot Y_{Dt}$$

$$S = 0, 20, 40, 60, 80 \text{ mld. USD}$$

Grafické znázornenie:

S rastúcim disponibilným dôchodkom rastú aj úspory. Zmena v úsporách je konštantná, keďže je konštantný marginálny sklon k úsporám.

3.1 Vašou úlohou je uskutočniť výpočet úspor, graficky znázorniť funkciu úspor a urobiť komparáciu s predchádzajúcim zadáním. Veľkosť disponibilného dôchodku (0, 100, 200, 300, 400 mld. USD) je rovnaká ako v predchádzajúcom zadaní, ale mení sa marginálny sklon k úsporám, nadobúda tieto hodnoty: 0,10; 0,15; 0,20; 0,35.

2 FORMY PEŇAZÍ A ICH VÝVOJ. PEŇAŽNÉ AGREGÁTY

Peniaze v užšom zmysle slova (M_1), resp. transakčné peniaze tvoria mince, papierové obeživo, ako aj všetky vklady bez výpovednej lehoty a šekové vklady.

Peniaze v širšom zmysle slova (M_2) zahŕňajú okrem všetkých položiek M_1 niektoré likvidné aktíva čiže kvázipeniaze – úsporové účty v bankách a podobné aktíva, ktoré sú veľmi blízkymi substitútmi transakčných peňazí.

2.1 Charakterizujte vývoj peňazí od tovarových peňazí až po súčasné peniaze.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 Charakterizujte tzv. peniaze s núteným obehom (fiat money).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 Charakterizujte formy peňazí v súčasnej trhovej ekonomike a peňažné agregáty.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5 DEFLÁCIA A DEZINFLÁCIA

Deflácia je opakom inflácie. V prípade deflácie dochádza k všeobecnému a trvalému poklesu cenovej hladiny oproti predchádzajúcemu obdobiu.

Dezinflácia je pokles miery inflácie oproti predchádzajúcemu obdobiu. V prípade dezinflácie síce naďalej cenová hladina rastie, ale tempo rastu cenovej hladiny oproti predchádzajúcemu obdobiu je nižšie.

5.1 Na základe štatistických údajov o vývoji miery inflácie v SR od roku 2015 po súčasnosť, ktoré sú v tab. 12.3, pri úlohe 2.11 vymedzte obdobie, ktoré môžeme označiť ako obdobie deflácie, resp. dezinflácie.

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 Predpokladajme hypotetickú situáciu. Miera inflácie vzrástla v roku $t + 1$ z 3,1 na 3,6 %, resp. v inom prípade sa miera inflácie znížila zo 6 % na 2,5 %? Rozhodnite, v ktorom prípade dochádza k dezinflácii.

.....

.....

5.3 Z makroekonomického hľadiska sa deflácia takisto považuje za problém. Ako vieme, deflácia je situácia v ekonomike, keď dochádza k všeobecnému a trvalému poklesu cenovej hladiny.

a) V akej fáze ekonomického cyklu sa deflácia môže vyskytnúť? Ako môže ovplyvniť celkový výkon ekonomiky?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Problémový okruh 14

MEDZINÁRODNÝ OBCHOD

V rámci problémového okruhu 14 sa pozornosť sústreďuje na tieto problémy:

- 1. Teórie medzinárodného obchodu.*
- 2. Príčiny medzinárodného obchodu, funkcie a riziká.*
- 3. Multiplikátor medzinárodného obchodu.*
- 4. Obchodná bilancia a bilancia služieb.*
- 5. Ciele a nástroje vonkajšej obchodno-menovej politiky.*

1 TEÓRIE MEDZINÁRODNÉHO OBCHODU

1.1 Predstavitelia raného i rozvinutého merkantilizmu vidia zdroj bohatstva v medzinárodnom obchode. V prístupe predstaviteľov raného i rozvinutého merkantilizmu k medzinárodnému obchodu však možno vidieť určité odlišnosti. Špecifikujte, o aké odlišnosti ide.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 Ktorí predstavitelia raného, resp. rozvinutého merkantilizmu zohrali viac, resp. menej významnú úlohu?

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 Reálna úroková miera dosahovaná z domácich a zahraničných aktív, ako aj ekonomické a politické riziká spojené s držbou týchto aktív ovplyvňujú správanie finančných investorov a medzinárodné kapitálové toky.

- a) Predpokladajme, že krajina ponúka vysokú reálnu úrokovú mieru na domáce aktíva. Akým spôsobom to ovplyvní kapitálové toky so zahraničím?

.....

.....

.....

.....

.....

- b) Prečítajte si správu TASR uverejnenú 19. 9. 2016 na internetovej stránke www.finweb.hnonline.sk:

„Ruská národná banka oznámila, že tento rok očakáva čistý odlev kapitálu na úrovni 14 miliárd dolárov (12,54 miliardy eur) a lepšie vyhladky zverejnila aj na rok 2017. V rámci neho by odlev kapitálu mal dosiahnuť namiesto 25 miliárd okolo 18 miliárd dolárov (16 miliárd eur). V nasledujúcich dvoch rokoch však počíta so zvýšením odlevu kapitálu, a to na spomínaných 25 miliárd dolárov (22,3 miliardy eur). ... Podľa údajov centrálnej banky odtiekol z krajiny v roku 2015 kapitál v objeme necelých 57 miliárd dolárov (50,8 miliárd eur), zatiaľ čo v roku 2014 dosiahol odlev kapitálu rekordných zhruba 153 miliárd dolárov (136,3 miliardy eur). To bol takmer trojnásobok hodnoty z roku 2013, keď z Ruska odtieklo 61 miliárd dolárov (54,33 miliardy eur). Pred rokom 2014 držal rekord rok 2008, počas ktorého nastúpila svetová finančná kríza. Vtedy Rusko zaznamenalo čistý odlev kapitálu v hodnote 133,6 miliardy dolárov (119 miliárd eur).

- c) Na základe teoretických poznatkov o pohybe medzinárodného kapitálu vysvetlite možné dôvody a príčiny odlevu kapitálu z Ruska v obdobiach, ktoré sú spomínané v správe. Aké môžu byť dôsledky odlevu kapitálu na ekonomiku?

.....

.....

.....

.....

.....